

**Zračna
luka Pula**

A „ZRAČNA LUKA PULA“ d.o.o.
Ližnjan, Valtursko polje 210
p.p. 89, HR-52100 Pula
W www.airport-pula.hr

PULA AIRPORT ltd
T +385 52 530 100
F +385 52 550 915
E uprava@airport-pula.hr

Uprava
KLASA: 2023/368
URBROJ: 2023-01-1
Ližnjan, 27. studeni 2023. godine

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
REGIONE ISTRIANA**

**Stručna služba Skupštine
Segreteria dell'Assemblea**

melita.ferencic@istra-istria.hr

Vaš znak:

Klasa: 024-01/23-10/22
Urbroj: 2163-01/3-23-01

**PREDMET: INFORMACIJA O POSLOVANJU,
- Dostavlja se**

Poštovani,

Nastavno na Vaše traženje (Klasa gornji broj) od 20. listopada 2023. godine u nastavku odgovaramo.

Zračna luka Pula d.o.o. kao trgovačko društvo upravlja zračnom lukom koja se nalazi u naselju Valtura (Općina Ližnjan). Sukladno odredbama Zakona o zračnim lukama, zračna luka je „prostor otvoren za javni zračni promet, a čine ju određena područja s operativnim površinama, objektima, uređajima, postrojenjima, instalacijama i opremom, namijenjenima za kretanje, uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova, te prihvat i opremu zrakoplova, putnika, prtljage, robe, stvari i pošte“.

Poslovanje Zračne luke Pula, koja je infrastrukturni objekt, usko je povezano sa turizmom Istarske županije obzirom da se putem Zračne luke Pula odvija prvenstveno turistički promet. Poslovanje je bilo naročito pogođeno pandemijom koronavirusa kada je promet u 2020. godini sveden na svega 10% prometa iz 2019. godine, oporavku koji je bio zasnovan na autogostima s obzirom na restrikcije u putovanjima koje je svaka država uvodila i ukidala, neizvjesnosti oporavka i dr. U 2022. godini je također izgubljen promet sa ruskog i ukrajinskog tržišta koje je imalo udjel od 25% u ukupnom prometu.

Svaka regija kroz sustav turističkih zajednica je odgovorna za razvoj i marketing destinacije kroz koordiniranje ključnih aktivnosti turističkog razvoja (planiranje, razvoj turističkih proizvoda u destinaciji, financiranje, donošenje i provedba odluka), u skladu s dokumentima kojima se definira nacionalna strategija razvoja turizma, osiguravanje cjelovitije zastupljenosti specifičnih lokalnih/regionalnih interesa kroz jačanje lokalne/regionalne inicijative i povezivanje dionika na lokalnom/regionalnom nivou radi stvaranja međunarodno konkurentnih turističkih proizvoda kao i poboljšanje uvjeta boravka turista u destinaciji te razvijanje svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma, kao i potrebi i važnosti očuvanja i unaprjeđenja svih elemenata turističke resursne osnove određene destinacije, a osobito zaštite okoliša, kao i prirodne i kulturne baštine sukladno načelima održivog razvoja.

Zračni promet i cestovni promet, na kojem se prvenstveno temelji strategija razvoja Istre, moraju biti komplementarni i ne smiju konkurirati jedan drugome.

U cilju budućeg razvoja Zračne luke Pula i njenog okruženja, naručeno je nekoliko studija koje će obuhvatiti:

- ulogu zračnog prometa u gospodarstvu Republike Hrvatske,
- ulogu zračnog prometa na razvoj industrije i turizma Pule i Istarske županije,
- ulogu zračnog prometa na direktno i indirektno zapošljavanje i
- dati smjerove razvoja kako infrastrukture tako i daljnjeg povećanja kapaciteta Zračne luke Pula.

U prilogu dostavljamo kratki sažetak o trenutnom poslovanju i izazovima.

Zahvaljujem na razumijevanju,

S poštovanjem,

Članica uprave
Nina Vojnić Žagar

"ZRAČNA LUKA PULA" d.o.o.
LIŽNJAN, Valtursko polje 210 02

Dostaviti:

- Županu
- Predsjednici Skupštine IŽ

Zračna luka Pula - trenutna situacija i planovi za budućnost

1. Uvod
2. Utjecaj pandemije COVID-19 na zračni promet
3. Oporavak tržišta zračnog prometa zbog pandemije COVID-19
4. Utjecaj rata u Ukrajini na zračni promet u Europi
5. Zračna luka Pula d.o.o. – trenutno stanje prometa
6. Struktura prometa prema poslovnim modelima zračnih prijevoznika
7. Trend prometa dominantnih zračnih prijevoznika
8. Pregled aktivnosti po dominantnim zračnim prijevoznicima
9. Poslovanje Zračne luke Pula
10. Komercijalne aktivnosti vezane uz zračne prijevoznike
11. Infrastrukturni razvoj i spremnost Zračne luke Pula za sezonu 2023. godine

Zakon o zračnim lukama

Članak 1.

- (1) Zračna luka, u smislu ovoga Zakona, prostor otvoren za javni zračni promet, a čine ju određena područja s operativnim površinama, objektima, uređajima, postrojenjima, instalacijama i opremom, namijenjenima za kretanje, uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova, te prihvat i opremu zrakoplova, putnika, prtljage, robe, stvari i pošte.
- (2) Zračna je luka dobro od interesa za Republiku Hrvatsku.

Članak 3.

- (1) Zemaljske usluge u zračnim lukama čine skup tehničko-tehnoloških poslova i operacija koje su [u funkciji sigurnog posluživanja zrakoplova, putnika, prtljage, robe, stvari i pošte u zračnoj luci.](#)

Članak 5.

- (1) Društvo je dužno osigurati pružanje zemaljskih usluga korisnicima zračne luke.

Članak 8.

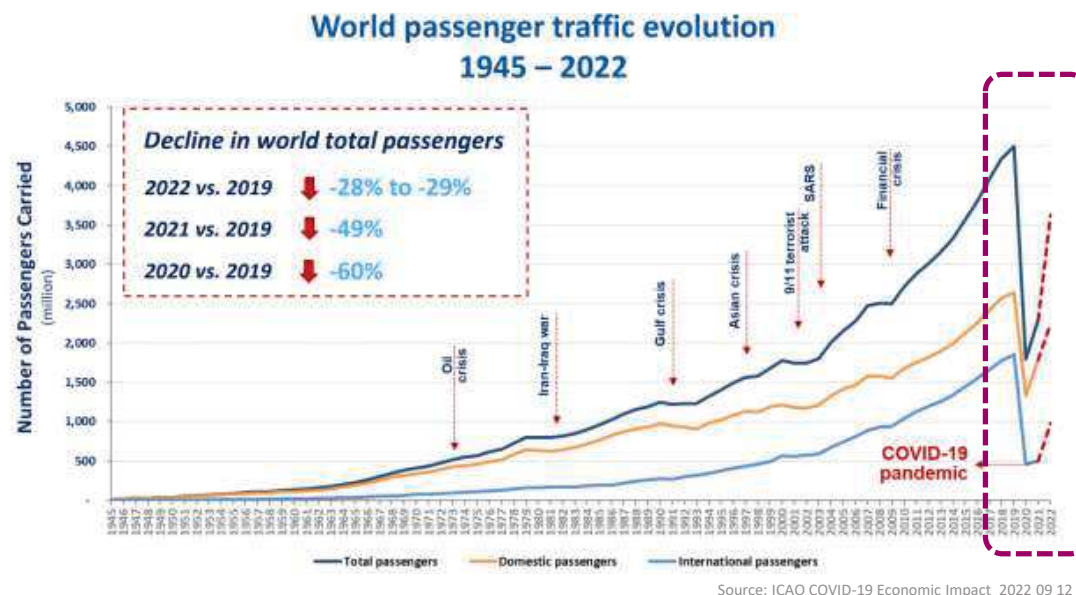
U zračnoj luci mora se osigurati uporaba objekata, uređaja, postrojenja i opreme za prihvat i otpremu zrakoplova prema njihovoj namjeni, u skladu s propisima i međunarodnim ugovorima.

U temeljnom kapitalu društva Zračna luka Pula d.o.o. sudjeluju Republika Hrvatska 55%, te županije i jedinice lokalne samouprave u sljedećim postocima: Istarska županija 15%, Grad Poreč 15%, Grad Pula 8%, Grad Labin 3%, Grad Rovinj 2%, Grad Pazin 1%, Grad Buje 1%.

Utjecaj pandemije COVID-19 na zračni promet

- Pandemija COVID-19 ima značajne implikacije na industriju zračnog prometa
- **Posljedice pandemije COVID-19 na zračni promet**
  - **2/3** svjetske flote putničkih zrakoplova tijekom pandemije COVID-19 bilo je prizemljeno (travanj 2020.)
  - Utjecaj zračnog prometa na zaposlenost: 87,7 mil (pre-Covid) / 43,8 mil (post Covid /kraj 2021.) – **50%**
  - Radna mjesta u zračnom prometu: 11,3 mil (pre-Covid) / 9 mil (post Covid /kraj 2021) – **21%**
  - preko **43** komercijalna zračna prijevoznika su bankrotirala
  - oko **23%** od europskih zračnih luka (većinu regionalnih) su bile na rubu bankrota krajem 2020. godine
- **Statistika prometa**
  - **94.4%** pad u broju putnika (travanj 2020. vs travanj 2019.)
  - **54.6%** pad prihoda zračnih luka (2021. vs 2019.)

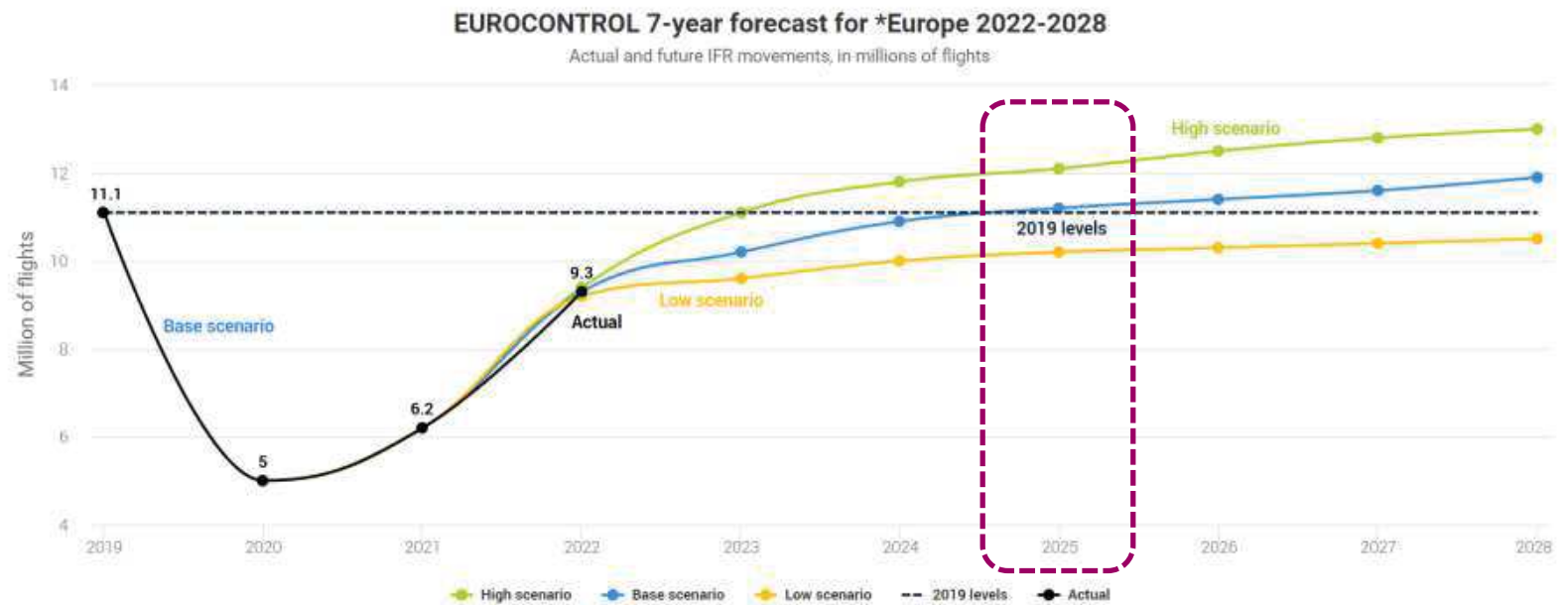
Putnički promet godina X vs. 2019	2020.	2021.	2022.
Ukupno putnika	-60% ▼	-49% ▼	-28-29% ▼
Ponuđeno sjedala (kapaciteti)	-50% ▼	-40% ▼	-22% to 24% ▼
Putnika koji su letjeli	-2,703 Bn ▼	-2,231 M ▼	-1,292 to 1,271 ▼
Gubitak prihoda zračnih prijevoznika	- 372 Bn USD ▼	- 324 Bn USD ▼	-191 Bn USD ▼

Oporavak tržišta zračnog prometa zbog pandemije COVID-19

• Prognoze prometa

- Tijekom trajanja pandemije Covid-19 vrlo je teško bilo prognozirati promet zbog nepredvidivih okolnosti, različitih pravila država za kretanjem putnika te zatvaranja pojedinih tržišta zbog značajnijeg širenja virusa.
- ICAO (Organizacija civilnog međunarodnog zrakoplovstva) , ACI (Udruga zračnih luka) , IATA (Međunarodna udruga za zračni prijevoz) i Eurocontrol publicirali su prognoze prometa koje su svaki mjesec bile korigirane zbog nepredvidivih valova pandemije.
- Prema globalnim trendovima, za očekivati je da će oporavak tržišta biti brži kod domaćeg prometa, a sporiji kod međunarodnog prometa

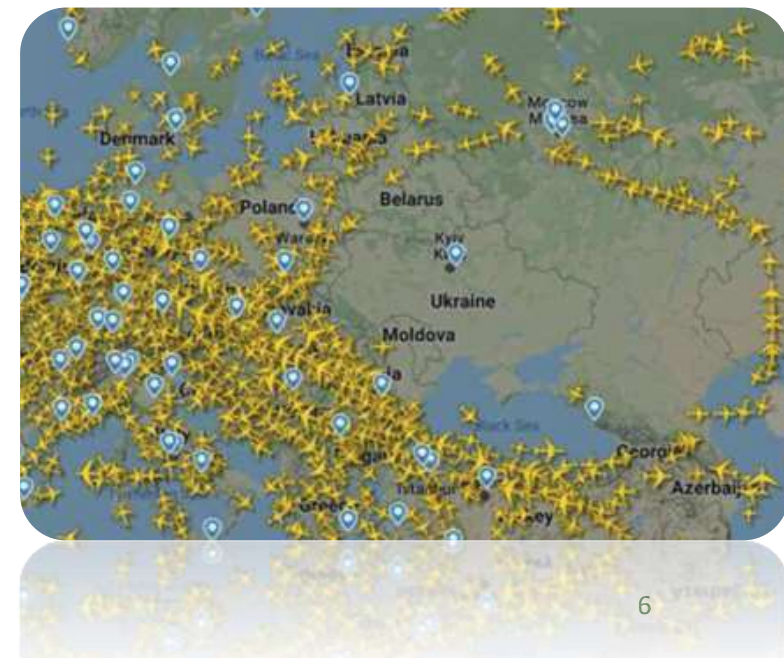
Oporavak tržišta zračnog prometa na razinu iz 2019. godine prema broju operacija zrakoplova očekuje se 2025. godine (neke će se zračne luke brže i ranije oporaviti od drugih).

Utjecaj rata u Ukrajini na zračni promet u Europi

- Kroz povijest, putnički promet na Zračnoj luci Pula značajno je ovisio i o tržištu, pogotovo putnicima iz Rusije i Ukrajine.
- S obzirom na okolnosti rata u Ukrajini, u srednjoročnom razdoblju nije za očekivati povratak putnika s toga područja, kao ni putnika iz Rusije zbog zabrane direktnih letova prema Europi.
- Pad GDP-a kao posljedica rata u Ukrajini znatno će utjecati na to tržište te posljedično i na turizam gdje su putnici iz tih zemalja letjeli.

Prikaz utjecaja smanjenja prodanih međunarodnih zrakoplovnih karata prema Europi zbog rata u Ukrajini

Zračna luka Pula d.o.o. – trenutno stanje prometa

MJESEC	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Ukupno	Udio u broju dolazaka u Istarsku županiju
2016.	692	803	1.543	10.429	35.089	67.313	115.000	112.419	63.117	18.567	1.501	1.280	427.753	5,55%
2017.	409	0	2.317	13.224	48.132	94.603	153.279	139.486	100.522	31.001	2.412	1.964	587.349	6,95%
2018.	1.469	1.549	5.033	17.292	62.005	119.644	172.390	161.815	123.619	42.009	1.234	1.117	709.176	7,96%
2019.	961	783	1.547	28.104	72.477	136.829	186.159	175.233	123.354	43.452	1.240	1.071	771.210	8,36%
2020.	875	886	681	1	50	1.264	19.266	41.850	11.143	5.056	600	246	81.918	2,18%
2021.	300	219	354	799	3.374	19.568	65.050	91.503	59.718	23.872	1.622	760	267.139	3,82%
2022.	999	692	1.636	11.781	30.890	61.852	101.174	95.012	60.101	20.045	1.489	1.626	387.297	4,11%
2023.	1.379	1.048	2.398	13.924	33.032	65.641	108.453	102.241	67.572	18.107	1.500	1.500	416.795	4,20%

Napomena:

studeni - prosinac 2023. očekivani promet

- Promet na Zračnoj luci Pula trenutno je na razini 2016. godine kada je riječ o broju putnika (u dolasku i odlasku) s time da je udio dolazaka u regiju putem zračne luke smanjen (5,55% u 2016.g.; 4,20% u 2023. g.).
- 80% prometa se ostvaruje tijekom lipnja, srpnja, kolovoza i rujna.
- Fiksni troškovi su na visokoj razini s obzirom na uslužnu i radno intenzivnu djelatnost (izrazito je regulirana i normirana).
- Tijekom godina vidljiva je promjena u strukturi poslovnih modela zračnih prijevoznika na Zračnoj luci Pula (od 2014. godine) - sve više je povećana aktivnost niskotarifnih zračnih prijevoznika (Ryanair, Easyjet, Eurowings i drugi).
- Dominacija niskotarifnih zračnih prijevoznika na poslovanje Zračne luke Pula značajno povećava njihovu veliku pregovaračku moć što stvara značajan pritisak na poslovanje.
- Zračna luka Pula ima značajnu konkurenciju u ostalim zračnim lukama u regiji (Zagreb, Venecija, Ljubljana, Rijeka, Trst,) od kojih se njeno gravitacijsko područje preklapa s dijelom gravitacijskog područja prethodno navedenih zračnih luka.

Zračna luka Pula d.o.o. – trenutno stanje prometa (2)

- Istra je pretežno autodestinacija za njemačko, austrijsko, švicarsko, talijansko područje, odnosno glavna emitivna tržišta.
- Obzirom da se Istra kao destinacija već učvrstila i dokazala na njemačkom, slovenskom, austrijskom, švicarskom i drugim tržištima koji zapravo donose autogoste, potrebno je napore usmjeriti na promjenu strukture gostiju: na srednja i daleka tržišta.
- Zračna luka Pula posjeduje kapacitete, izrađena je i studija o mogućnosti produljenja uzletno-sletne staze na 3.200 m koliko je potrebno za long-haul destinacije i svakako bi ciljevi trebali biti da se zračna luka poveže sa najvećim hubovima u Europi, pa i direktno prema Istoku i Zapadu .
- Za navedeno je potrebna zajednička suradnja svih dionika u regiji: Turističke zajednice Istarske županije, lokalnih turističkih zajednica, hotelijera i pružatelja ostalih usluga.

Zračna luka Pula d.o.o. – trenutno stanje prometa

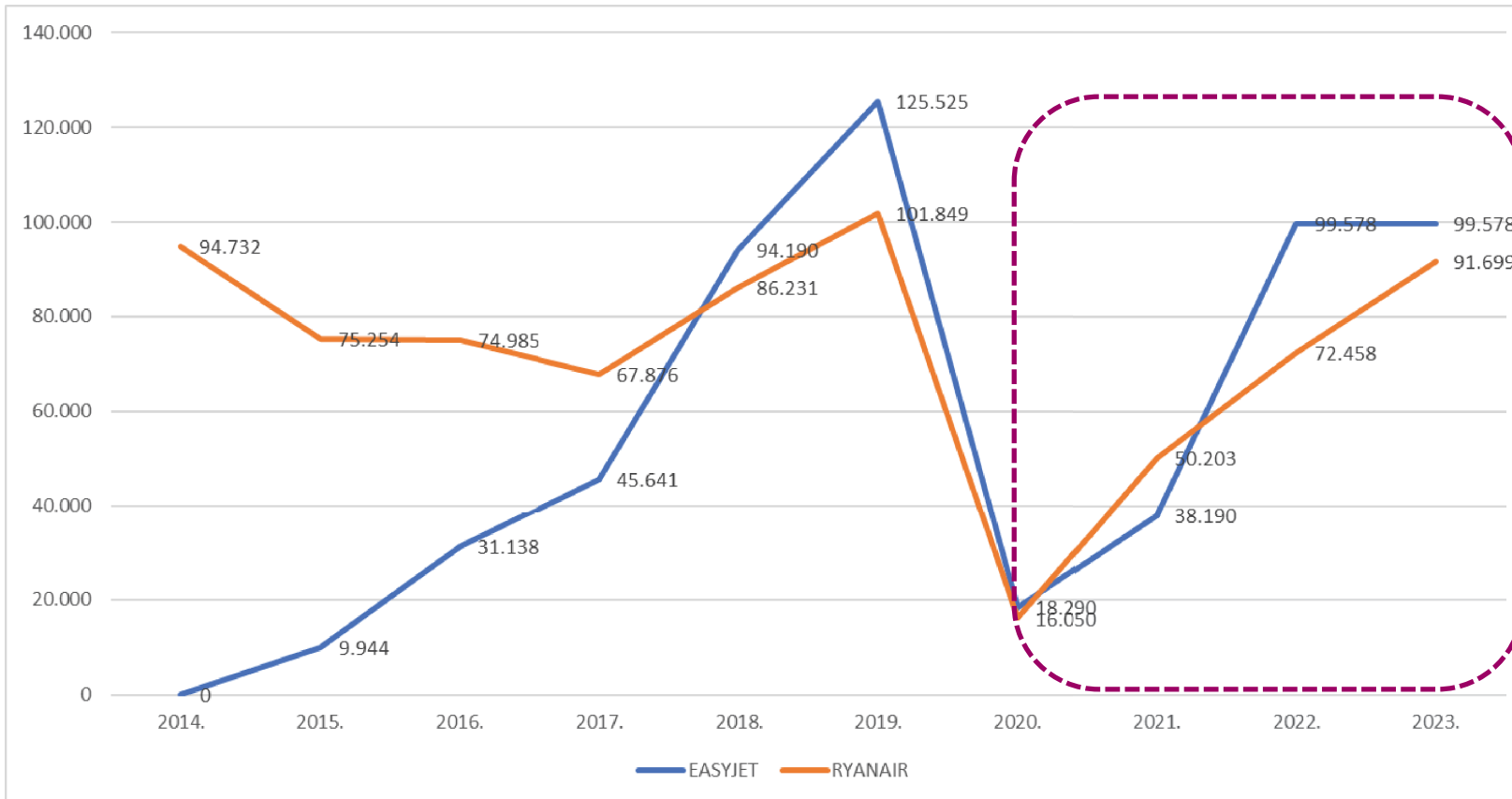
Top 10 zračnih prijevoznika prema prosjeku realiziranih dnevnih letova (tjedan 18.-24. rujan 2023.)

No.	Aircraft operator	Average daily flights	% prev week	% prev year		% 2019	
➔ 1.	 Ryanair Group	3,272	+1%	↑	+9%	↑	+26%
➔ 2.	 easyJet Group	1,773	+0%	↑	+8%	↓	-6%
3.	 Turkish Airlines	1,539	-3%	↑	+12%	↑	+9%
➔ 4.	 Lufthansa Airlines	1,273	-2%	↑	+8%	↓	-21%
5.	 Air France Group	1,063	-1%	↓	-0%	↓	-17%
6.	 KLM Group	897	-2%	↑	+18%	↓	-6%
7.	 Wizz Air Group	875	-1%	↑	+9%	↑	+32%
➔ 8.	 British Airways Group	821	-3%	↑	+18%	↓	-16%
➔ 9.	 SAS Group	728	+0%	↑	+12%	↓	-23%
10.	 Vueling	641	-1%	↓	-2%	↓	-9%

Od top 10 zračnih prijevoznika u Europi, 5 ih leti prema Zračnoj luci Pula!

Trend prometa dominantnih zračnih prijevoznika

Trend kretanja putnika na Zračnoj luci Pula – zračni prijevoznici Ryanair i easyJet

Vidljiv oporavak dominantnih zračnih prijevoznika Ryanair i easyJet prema Zračnoj luci Pula

OSTALI ZRAČNI PRIJEVOZNICI

- Teška pozicija Zračne luke Pula u razgovorima/pregovorima s:
  - **novim zračnim prijevoznicima** - Wizzair, Pegasus, Turkish – postoje kontinuirani razgovori no prekratko je vrijeme za realizaciju letova s obzirom na već definirane redove letenja.
  - **povratak starih zračnih prijevoznika** – teško je vratiti zračne prijevoznike koji su u prijašnjem razdoblju prestali djelovati iz više razloga (Volotea, Swiss...) – **prosječno vrijeme za otvaranje linije je 3-4 godine, a gubitak 3-4 tjedna.**
  - **povratak letova iz značajnih prijašnjih tržišta Rusija i Ukrajina** – zbog rata navedena tržišta su **srednjeročno izgubljena.**

- **Veliki utjecaj sezonalnosti** - (lipanj, srpanj i kolovoz) - javljaju „uska grla” u postojećim infrastrukturnim kapacitetima.
- **Cilj je svakako produljiti aktivnosti dolazaka zračnih prijevoznika** kako bi se promet odvijao i u pred i post sezoni te kako bi postali regija s cjelogodišnjim turizmom, što se svakako potiče i Strategijom razvoja turizma RH do 2030. godine.
- Zračna luka Pula u sezoni zapošljava do **250 radnika** (uključujući i studente) te je generator rasta i razvoja ostalih pratećih aktivnosti (rent a car operatera, prijevoznika, smještajnih objekata, hotelijera, ugostitelja ...).
- Zračni promet i cestovni promet, na kojem se prvenstveno temelji strategija razvoja Istre, moraju biti komplementarni i ne smiju konkurirati jedan drugome. **Važna je sinergija.**
- U cilju budućeg razvoja Zračne luke Pula i njenog okruženja, **naručeno je nekoliko studija** koje će obuhvatiti:
  - ulogu zračnog prometa u gospodarstvu Republike Hrvatske,
  - ulogu zračnog prometa na razvoj industrije i turizma Pule i Istarske županije,
  - ulogu zračnog prometa na direktno i indirektno zapošljavanje i
  - dati smjerove razvoja kako infrastrukture tako i daljnjeg povećanja kapaciteta Zračne luke Pula.

Infrastrukturni razvoj i spremnost ZL Pula za sezonu 2023.

Schengen

Ispunjeni svi Schengen zahtjevi na
Zračnoj luci Pula
Spremna za sezonu 2023.

Razvoj infrastrukture

Izrada studije mogućnosti
proširenja USS-e u svrhu
privlačenja dugolinijskih letova

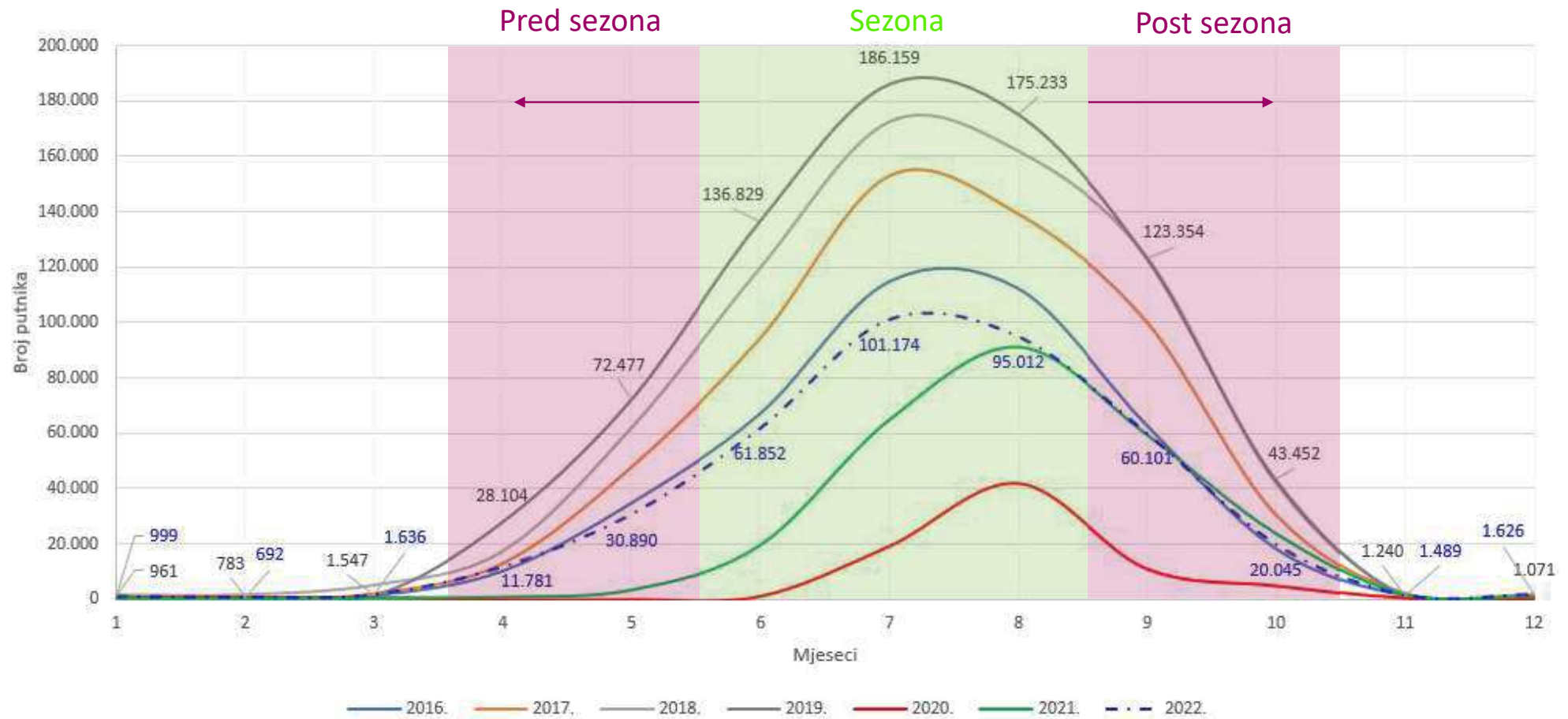
Povećanje ponude

Uvođenje novih sadržaja na
Zračnoj luci Pula u cilju povećanja
neaeronautičkih prihoda

- Tri djelatnosti koje se u potpunosti oslanjaju na turizam: smještaj, putničke agencije/turistički prijevoznici i zračni prijevoz zapošljavaju gotovo 3,4 milijuna ljudi u EU-u.
- Turistička industrija u Hrvatskoj ima 148.196 radnih mjesta, od čega u djelatnosti smještaja 41.197, hrane i pića 73.711 te putničkih agencija i turoperatora 8.033 radna mjesta.
- Povezanost s strategijom: Prioritetno područje 1.4. za strateški cilj 1. „Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam“:
  - Unapređenje domaće i međunarodne prometne povezanosti
  - Kroz marketinšku suradnju s avioprijevoznicima, touroperatorima i turističkim agencijama, poticat će se otvaranje većeg broja avionskih linija i uvođenja sezonskih i cjelogodišnjih zračnih linija s vodećih emitivnih turističkih tržišta.

Zračna luka Pula i sinergija s djelatnicima iz turizma

- Cilj je stvaranje Sinergije turizma i zračnog prijevoza u sezoni te u pred i post sezonskom razdoblju

Zajednički ciljevi Zračne luke Pula i turističkih zajednica su:

1. razvoj i marketing destinacije kroz koordiniranje ključnih aktivnosti turističkog razvoja (planiranje, razvoj turističkih proizvoda u destinaciji, financiranje, donošenje i provedba odluka), u skladu s dokumentima kojima se definira nacionalna strategija razvoja turizma.
2. osiguravanje cjelovitije zastupljenosti specifičnih lokalnih/regionalnih interesa kroz jačanje lokalne/regionalne inicijative i povezivanje dionika na lokalnom/regionalnom nivou radi stvaranja međunarodno konkurentnih turističkih proizvoda.
3. poboljšanje uvjeta boravka turista u destinaciji te razvijanje svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma, kao i potrebi i važnosti očuvanja i unaprjeđenja svih elemenata turističke resursne osnove određene destinacije, a osobito zaštite okoliša, kao i prirodne i kulturne baštine sukladno načelima održivog razvoja.

U visoko sezonalnom zračnom prometu kakav je vidljiv u Istarskoj županiji, **Zračna luka Pula samo je jedan od dionika u privlačenju turista na način da im osigura visoku razinu kvalitete usluge tijekom dolaska i odlaska zrakoplova no u segmentu širenja mreže, otvaranja ruta i marketinških aktivnosti, potrebna je proaktivnost ostalih dionika (turističke zajednice, hoteljera, turističkih agencija, ostalih prijevoznika.**

